

Persbericht

14-12-2023

Arameeërs zijn geschokt over de houding van de Burgemeester Bleker inzake het genocidemonument in het Volkspark; hij geeft onvolledige informatie aan de gemeenteraad

ENSCHEDA- Comité 1915 heeft een maximale inspanning geleverd om te voldoen aan het begrip breed draagvlak om het genocidemonument in het Volkspark te realiseren. Volgens het comité 1915 komt dit onvoldoende terug in de brief van de burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad van Enschede. Het comité 1915 heeft tekst en uitleg gegeven hierover in een brief aan de gemeenteraad van Enschede die vandaag is verstuurd. Comité 1915 heeft zich sinds 16 februari dit jaar, het moment dat Burgemeester en Wethouders van Enschede hebben besloten dat er een monument geplaatst mag worden in het Volkspark, steeds gecommitteerd aan de afspraken van de gemeente en getracht alle groeperingen in Enschede aan te horen. Op basis van het gewekte vertrouwen heeft het comité diverse acties ondernomen en kosten gemaakt om het monument voor 15 juni 2023 te realiseren. Er zijn meerdere handreikingen gedaan zodat slachtoffers van de genocide van 1915 in Enschede zich kunnen vinden in dit monument.

Toestemming B&W om een monument te mogen plaatsen

Eind 2022 heeft het comité 1915 het college van B&W verzocht om een monument te mogen plaatsen in het Volkspark. Het comité 1915 heeft op 16 februari 2023 van B&W een schriftelijke bevestiging ontvangen dat een monument in het Volkspark er mag komen. Andere organisaties die ook belangstelling hebben getoond en deel wilden nemen aan het realiseren van het monument, zijn doorverwezen naar comité 1915. Ook heeft er afstemming plaatsgevonden met de hoofd van de Syrisch Orthodoxe Kerk, waartoe de meeste belanghebbenden behoren, en heeft de kerk aangegeven achter dit initiatief te staan.

Burgemeester zwicht voor druk uit Turkije

Op 25 april heeft de burgemeester van Enschede, de heer Bleker, het comité bij zich geroepen om mede te delen dat het monument niet gerealiseerd kon worden voor aankomende herdenking op 15 juni vanwege de druk uit de Turkse gemeenschap in Nederland en uit Turkije. In Nederland zijn er een tweetal tegen demonstraties georganiseerd. Als dreigmiddel heeft Ankara ingezet om de opening en inwijding van de Aramese Kerk in Istanboel niet te willen door laten gaan (nog nooit eerder is een nieuwe kerk gesticht in Turkije). Daarnaast wilde de burgemeester dat comité 1915 het gesprek zou voeren met de Assyrische organisatie in Enschede om breed draagvlak te creëren. Het uitstel en niet kunnen realiseren van het monument voor de jaarlijkse genocide herdenking op de Arameeërs van 15 juni, kwam bij de Aramese gemeenschap in Nederland binnen als een enorme teleurstelling.

Het comité 1915 is beloofd dat uitstel geen afstel betekent, aldus de heer Bleker op 25 april. Met goede moed (nadat de teleurstelling was verwerkt) heeft het comité 1915 gewerkt aan de voorwaarden van de gemeente Enschede en aan beide wensen heeft het comité 1915 voldaan. De Turkse organisaties stonden niet open voor dialoog, waarop comité 1915 de dialoog heeft opgezocht tijdens gesprekken met de Turkse gemeenschap bij Stichting Democratische

Organisaties. Dit was voldoende voor de burgemeester. De Assyrische organisatie is uitgenodigd voor de herdenking van 15 juni (welke zij tevergeefs hebben afgewezen en niet aan hebben deelgenomen) en in twee handreikingen is getracht hen ook te erkennen in het monument ten behoeve van het brede draagvlak.

De eerste handreiking is gedaan op 27 juni waarbij comité 1915 heeft toegezegd naast de Aramese benaming ook de Assyrische en Chaldeeuwse christelijke benaming op het monument op een gelijkwaardige manier toe te voegen. De tweede handreiking welke recent is gedaan op 23 november in het bijzijn van burgemeester en zijn adviseurs, heeft betrekking op het toepassen van de symboliek. Om politieke gevoeligheden te vermijden, heeft comité 1915 toegezegd geen symbolen te handteren en dus ook de Aramese symboliek achterwege te laten op het monument.

Beide handreikingen zijn niet geaccepteerd en de heer Bleker heeft op 8 december (middels een brief aan de gemeenteraad) besloten niet meer achter het initiatief te staan van het herdenkingsmonument in het Volkspark. **Hiermee laat hij zien dat hij gezwicht is voor de Turkse druk uit Nederland en Ankara.** In de Turkse media is dit als een overwinning gevierd waarbij Hürriyet op 10 december in het nieuws heeft gemeld dat de voorzitter van de Turkse Moskee in Enschede persoonlijk telefonisch geïnformeerd is over het niet doorgaan van het monument, op dezelfde dag dat het besluit is gepubliceerd.

Comité 1915 heeft de maximale inspanning gedaan om het monument te realiseren en om te voldoen aan het begrip breed draagvlak. Hierbij heeft het comité 1915 **alle toezeggingen gedaan die het kon doen (meer is niet mogelijk)** en de eigen wensen met betrekking tot het monument laten varen in het belang van de slachtoffers van de genocide van 1915. Omdat de Arameeërs willen herdenken bij een graf ter nagedachtenis aan de slachtoffers van deze genocide. Een graf zonder zerk is geen graf, aldus de Opperrabbijn Jacobs in zijn toespraak op 15 juni 2022.

Het besluit van burgemeester Bleker van Enschede om niet meer achter het initiatief van het herdenkingsmonument in het Volkspark te staan, is enorm pijnlijk voor de Aramese gemeenschap. Hij legt hiermee extra zout in de diepe wond die de genocide heeft veroorzaakt en maakt **een bestuurlijke draai (eerst een monument toezeggen en daarna er niet meer achter staan op basis van ongegronde en niet onderbouwde redenen)** die niet verklaarbaar is in de ogen van het comité 1915 en alle Aramese christenen in Nederland.

Wie vertegenwoordigen comité 1915

Comité 1915 is een samenwerkingsverband van Aramese organisaties in Twente met als doel de genocide op Arameeërs te herdenken en het publiek in Nederland te informeren over deze genocide. Aan het Comité 1915 nemen de onderstaande organisaties deel:

- Aramese Federatie Nederland
- Aramese Beweging voor Mensenrechten
- Aramese televisiezender Suryoyo Sat Nederland
- S.A.C.V. Abgar - Rijssen
- Platform Aram – Enschede
- Suryoye Aramese Vereniging Oldenzaal
- S.C.V. Baradaeus - Hengelo

Toelichting Genocide en jaarlijkse herdenking van de genocide op Arameeërs op 15 juni

Het Nederlandse parlement heeft meerdere keren een motie inzake de genocide van 1915, gepleegd tijdens het Ottomaanse rijk, met ruime meerderheid aangenomen. Op 25-02-2021 heeft het Parlement met een groot meerderheid – met uitzondering van Denk- de motie Voordewind aangenomen en roept de Nederlandse regering op, de genocide op de Arameeërs, Armeniërs, Assyriërs en andere christelijke minderheden te erkennen.

Al ruim 30 jaar organiseert comité 1915 herdenkingen voor de genocide. 15 juni herdenken de Arameeërs jaarlijks de genocide op honderdduizenden Arameeërs die zijn omgekomen in de genocide van 1915. Al 3 jaar op rij wordt de herdenking door comité 1915 georganiseerd in het Volkspark waarbij dit jaar ongeveer 700 bezoekers aanwezig waren en diverse sprekers van verschillende groeperingen, waaronder Joodse, Armeense, Griekse, Turkse spreker en ook (Euro)Parlementariërs en prominente Nederlanders aan hebben deelgenomen;

De herdenking heeft ook als doel een bijdrage te leveren aan dialoog en een breed draagvlak binnen de Enschedese samenleving. Het comité nodigt daarom altijd diverse maatschappelijk- en politieke organisaties én ook vertegenwoordigers van de Turkse organisatie uit.

Diverse sprekers waaronder Pieter Omtzigt, Annie Schreijer Pierik, Don Ceder, Opperrabbijn Jacobs, hebben tijdens de herdenking een appel gedaan op Gemeente Enschede om een monument voor de herdenking van de genocide op Arameeërs te realiseren. De Arameeërs vormen in Enschede één van de grootste groep met ruim 12.000 inwoners. **“Een herdenking zonder monument is te vergelijken met een graf zonder zerk”**, aldus de opperrabbijn Jacobs tijdens zijn toespraak op 15 juni 2022.

Meer info op:

www.comite1915.nl

<https://www.tubantia.nl/enschede/voor-het-eerst-turkse-nederlanders-bij-herdenking-aramese-genocide-in-enschede~a05cc3ee/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2F>